

**UCHWAŁA NR XVII/118/20
RADY GMINY ŻAGAŃ**

z dnia 10 lutego 2020 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żagań na lata 2020-2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2019r., poz. 506, poz. 1309, poz. 1696, poz. 1815.), i art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111), uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żagań na lata 2020-2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żagań.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy
Żagań

Elżbieta Klonecka

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

W GMINIE ŻAGAŃ

NA LATA 2020-2022

I. Wprowadzenie.

Rodzina to podstawowa grupa społeczna. To najlepsze naturalne środowisko, w którym dziecko otoczone jest opieką i ma możliwość zaspakajania swoich potrzeb. Dla dobra rodziny i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, konieczne jest wspieranie rodzin ze strony państwa. Szczególnie wówczas kiedy własne zasoby i możliwości rodziny nie wystarczają aby pokonać sytuacje trudne lub kryzysowe. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny. Rodzina zapewnia poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji i zaspakaja potrzeby bytowe oraz potrzeby wyższego rzędu. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka. Przekazuje swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje aktywność i postępowanie na całe życie. Naturalna rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Prawidłowy rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Wiele zjawisk negatywnych takich jak bezrobocie, uzależnienia, przemoc, alkoholizm, przestępczość przyczyniają się do rozpadu rodziny. Czasem niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie oraz przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko-opiekuńczych.

Rodzina dysfunkcyjna wymaga wsparcia i pomocy. W takiej rodzinie instytucje i służby zobligowane są do jej wspierania. Działania instytucji i służb powinny być zintegrowane, gdyż problemy występujące w rodzinie są najczęściej złożone i wymagają działań interdyscyplinarnych.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Założeniem niniejszego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej na etapie pojawienia się problemu. Zakłada się wspomaganie dzieci oraz udzielanie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Działania na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny koncentrować się na wspomaganie osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej oraz wzmocnieniu i odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania.

II. Podstawa prawna.

1. Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 1111);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 1507);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 1390).
4. Ustawa z dnia 29 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r., poz. 2277)

III. Diagnoza społeczna w Gminie Żagań

Diagnoza lokalna dotyczy funkcjonalności rodzin zamieszkujących w Gminie Żagań w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Diagnoza została oparta o dane z Urzędu Gminy w Żaganiu oraz dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu.

Tabela nr 1.

Liczba rodzin/osób objętych pomocą społeczną (opracowano na podstawie danych GOPS Żagań ze sprawozdań resortowych)

Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019 rok
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	469	462
Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	612	583
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	546	817
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia „Dobry Start”	620	621
Liczba osób korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	51	50
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego i energetycznego	19	16

Z danych Urzędu Gminy w Żaganiu wynika, że na dzień 31 grudnia 2018 Gmina Żagań liczyła 7243 mieszkańców, a na dzień 31.12.2019 – 7216 mieszkańców (mieszkańcy stali i czasowi).

Tabela nr 2.

Przyczyny udzielenia wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych (na podstawie danych GOPS Żagań).

Występujący problem	Powody udzielenia pomocy Rok 2018	Powody udzielenia pomocy Rok 2019
Ubóstwo	167	151
Bezrobocie	116	103
Długotrwała lub ciężka choroba	26	37
Niepełnosprawność	70	73
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (rodzina niepełna, rodzina wielodzietna)	30	32
Alkoholizm/ problem alkoholowy	4	2
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8	7
Zdarzenia losowe	1	3

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach pomocy społecznej dominowały problemy ubóstwa, bezrobocia i niepełnosprawności.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu wynika, że na dzień 31.12.2019 z terenu Gminy Żagań 21 dzieci było umieszczonych w pieczy zastępczej.

Tabela nr 3.

Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej (na podstawie danych GOPS Żagań).

	Rok 2018	Rok 2019
Kwota odpłatności w złotych	261 116,55zł	294 730,67zł

IV. Czas realizacji programu

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2020-2022.

V. Adresaci programu

Program skierowany jest do rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Żagań, doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej lub pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane lub ograniczone prawa rodzicielskie.

VI. Cele główne i szczegółowe

1. Cel główny programu

Wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. Cele szczegółowe to:

- podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego;
- wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo w celu przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie;
- wzmocnianie roli i funkcji rodziny;
- wsparcie w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych;
- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

VII. Przewidywane efekty Programu

Spodziewane efekty: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań, poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny, przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych.

VIII. Realizator programu

Realizatorem i koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu. Program będzie realizowany poprzez współpracę z:

- Placówkami oświatowymi z terenu Gminy Żagań
- Urzędem Gminy w Żaganiu
- Starostwem Powiatowym w Żaganiu
- Komendą Powiatową Policji w Żaganiu
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Żaganiu
- Powiatowym Urzędem Pracy w Żaganiu
- Sądem Rejonowym w Żaganiu i Kuratorami Sądowymi.

IX. Zadania w zakresie wspierania rodziny.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy
1.	Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu
2.	Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu
3.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego .	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu
4.	Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu
5.	Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu
6.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu
7.	Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo -	Gminny Ośrodek Pomocy

	wychowawczej	Społecznej w Żaganiu
8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu
9.	Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu
10.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przezywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe

Dla realizacji zadań zakłada się następujące działania: pomoc i wsparcie asystenta rodziny, wsparcie interdyscyplinarne, poradnictwo specjalistyczne, pomoc w formie rodzin wspierających, partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej (10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30%– w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej).

X. Źródła finansowania programu:

1. Środki własne Gminy Żagań,
2. Dotacje z budżetu państwa.

XI. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji Programu polega na bieżącym analizowaniu oraz corocznym porównywaniu wartości oraz danych dotyczących przemocy w rodzinie, umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Celem jest uzyskanie informacji o kontynuacji przyjętych działań czy konieczności wprowadzenia modyfikacji. Analiza informacji pozwoli na ocenę postępów, wskaże dalsze potrzeby i zrekonstruuje działania.